Agendapunt	II-2
Registratienummer	2019/297

Voorstel voor de vergadering van: Het algemeen bestuur

Datum vergadering: 17 april 2019

Onderwerp: Ontwerp begroting 2020

Gevraagd besluit: Het algemeen bestuur wordt gevraagd:

1) Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2020 van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (hierna: VRZHZ);
2) Kennis te nemen van de investeringen in jaarschijf 2020 van het in de ontwerp begroting 2020 opgenomen investeringsplan
3) kennis te nemen van de jaarschijven 2021-2023 in de ontwerp-begroting van de VRZHZ;
4) kennis te nemen van de jaarschijven 2021-2023 van het in de begroting 2020 opgenomen investeringsplan;
5) kennis te nemen van het voorstel om de algemene reserve niet bij te stellen bij de begroting 2020, maar deze bij de jaarstukken 2020 bij te stellen.

Vergaderstuk: 2019/297/A - Ontwerp begroting 2020 inclusief bijlages

Toelichting:

Inleiding

Bijgaand ontvangt u de ontwerp begroting 2020 van de VRZHZ. Het betreft het laatste jaar van ons beleidsplan 2017-2020. In deze oplegnotitie gaan we eerst in op de verwachte ontwikkelingen en uitdagingen de komende periode, waarna we onze belangrijkste beleidsvoornemens en concrete activiteiten uit de begroting 2020 presenteren. Tot slot presenteren we de opbouw van de gemeentelijke bijdrage in de begroting 2020 en de omvang van de concernbegroting 2020.

Verwachte ontwikkelingen en uitdagingen

Visie op de VR

De afgelopen periode hebben we ingezet op het verkennen van een visie voor de komende jaren. Via het traject ‘strategische heroriëntatie’ en de retraite 2019 hebben we samen met bestuur en partners onderzocht wat de toekomstige rol van de VR zal zijn. Dit blijft een zoektocht. Vooruitlopend op de evaluatie van de Wet veiligheidsregio’s zien we echter een maatschappelijke

taakstelling, die dicht ligt bij wat we nu doen, maar waarbij meer nog dan nu aandacht is voor het zoeken naar wat ons bindt binnen Zuid-Holland Zuid en het versterken van de regionale samenwerking binnen onze regio.

Zoeken naar de juiste schaal
Bijzondere aandacht gaat daarbij uit naar de juiste schaal, waarop we operationeel kunnen excelleren, met als uitgangspunt dat de VRZHZ sterk, flexibel en daadkrachtig is, voor zowel de bestrijding van dagelijkse incidenten als (de coördinatie) van grootschaliger optreden. Dat betekent aan de ene kant een slagvaardige en toekomstvaste brandweerorganisatie, dichtbij en verbonden met de maatschappij en gemeenten. Aan de andere kant een platform waarop de verbindende, coördinerende en een deel van de uitvoerende taken van bevolkingszorg worden uitgevoerd.

Samenwerken met de omgeving op verschillende niveaus
Bij de uitvoering van onze taken zullen we continue op de omgeving moeten inspelen en snel kunnen schakelen op verschillende niveaus. Zo zijn er (nieuwe) typen crisis, die spoed-aanpak op een ander niveau vragen, maar ook ontwikkelingen (bijvoorbeeld de grote infrastructurele ontwikkelingen in onze regio) waarbij wij vanuit onze veiligheidsrol aanhaken en pro-actief onze inbreng leveren.
Van steeds groter belang daarbij zal het verkrijgen en delen van de juiste informatie zijn, wat vraagt om informatiegericht werken binnen een open maar veilige en robuuste netwerkstructuur met veel partijen.

Financieel perspectief
Dit alles zal gebeuren in het licht van een financieel perspectief, waarbij we moeten realiseren dat er ontwikkelingen op ons afkomen alsook op veel andere terreinen opgaven voor de gemeenten liggen. Een continue zoektocht naar efficiënte en realistische aanwending van schaarse middelen, binnen de uitgangspunten van de kostenverdeelsystematiek blijft dan ook hoog op onze prioriteitenlijst staan.

<u>Concrete beleidsvoornemens en activiteiten</u>
De strategische ontwikkelingen hebben een plek gekregen in de retraite 2019. Naast deze strategische ontwikkelingen en uitdagingen hebben we een aantal concrete voornemens. In de eerste plaats het afronden van al gestarte trajecten. De afgelopen jaren zijn veel ontwikkelingen opgepakt en in gang gezet. Grote stappen naar de toekomst zijn hierbij gemaakt. Echter nog niet alle voorgenomen ontwikkelingen zijn afgerond en in sommige gevallen heeft er vertraging plaatsgevonden. Voor dit laatste jaar van deze beleidsplanperiode vormen de ontwikkelopgaven in het beleidsplan én het afronden van de lopende trajecten het zwaartepunt. In 2020 verwachten we, naast het invulling geven aan onze dagelijkse operationele taken, onder meer het volgende op te pakken (onze totale beleidsvoornemens zijn ondergebracht in hoofdstuk 3 ‘Beleidsbegroting’ van de bijgevoegde begroting).:

- Het binnen de reeds bestaande kaders voorbereiden op de

veranderende omgeving, met als onderdeel daarin onder meer de komst van de Omgevingswet;
- De transitie naar een informatie-gestuurde organisatie;
- De inzet op en aanhaking bij de grootschalige infrastructurele onderhoudsopgave "Vernieuwen, Verjongen, Verduurzamen" van het Rijk;
- De voorbereidingen op de komst van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (hierna: Wnra);
- Het opstellen van het nieuwe beleidsplan 2021-2024 plaats, met daarin de nieuwe lange termijn doelstelling van de VRZHZ;
- De doorontwikkeling van processen op het vlak van planning en logistiek, en;
- De begeleiding van de overdracht van de gezamenlijke meldkamer naar de landelijke meldkamer.

Gemeentelijke bijdrage begroting 2020 en concernbegroting

Hieronder treft u de opbouw van de gemeentelijke bijdrage in de begroting 2020 en tot slot de omvang van de concernbegroting 2020.

Verloopstaat: Gemeentelijke bijdrage 2020 (* € 1.000)

x € 1.000	**Gemeentelijke bijdrage**
Begroting 2019 (vastgesteld juni 2018)	**39.604**
Uittreding Vijfheerenlanden *	-2.871
Maatwerk box 3 FLO	-561
Mutatie Burap's	-100
Begroting 2019 na wijziging	**36.072**
Indexatie 2020	967
Teruggave MJP en renteresultaat *8	-299
Overig	-120
Begroting 2020	**36.620**

* Zowel de baten als de lasten zijn verlaagd a.g.v. uittreding van L en Z.
Lagere bijdrage wordt gecompenseerd door de voorlopig ingeboekte bezuinigingsopgave.
** Als gevolg van de het structurele MJP-voordeel

Hiermee komt de concernbegroting op het volgende uit:

Staat: Concernbegroting Begroting 2020 (* € 1.000)

CONCERNNIVEAU	**Raming 2020**		
Bedragen x €1.000	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	45.421	44.839	-582
Mutaties reserves	7	593	587
Gerealiseerd resultaat	**45.428**	**45.433**	**5**

* Het MJP is volledig verwerkt in de boeken op een voordelig saldo van € 5.000 na. Deze restpost komt hier tot uiting in het resultaat.

Doorkijk naar de toekomst
In deze begroting zijn ook een aantal nieuwe ontwikkelingen opgenomen, zoals onder meer de infrastructurele onderhoudsopgave "Verjongen, Verduurzamen, Vernieuwen" en de komst van de Wnra. Op dit moment is nog onduidelijk wat de financiële gevolgen van deze ontwikkelingen zijn. De VRZHZ haakt hierin aan bij de verschillende (landelijke) overleggen en adresseert deze risico's. Daarnaast vindt in 2019 ook een analyse op de financiële gevolgen van de uittreding van Vijfheerenlanden plaats. Deze analyse landt in het najaar van 2019 in het bestuur. Tegelijkertijd ligt dan ook de tweede bestuursrapportage voor, met daarin een prognose op het financieel resultaat 2019. Dan zullen de structurele effecten van de uittreding van Vijfheerenlanden in samenhang met het begroting 2019 en verder besproken worden.

Het benodigde weerstandsvermogen
De nieuwe beleidsregels voor de bijstelling van de algemene reserve gaan in per begrotingsjaar 2019. Bij de jaarstukken 2018 ligt het voorstel voor om, vooruitlopend op deze nieuwe beleidsregels, de bijstelling van de algemene reserve uit te stellen naar de jaarstukken 2019. Omdat de risico-paragraaf éénmaal per jaar (bij de jaarstukken) wordt geactualiseerd is het voorstel om de bijstelling van de algemene reserve niet bij de begroting 2020 plaats te laten vinden maar bij de jaarstukken 2020. Bijkomend voordeel is dat de bijstelling in samenhang met de andere ontwikkelingen, de analyse van de gevolgen van Vijfheerenlanden en de resultaatsbestemming besproken kan worden.

Vervolgproces
Na vaststelling van de ontwerp begroting 2020 door het dagelijks bestuur is de ontwerp begroting 2020 ter zienswijze doorgeleid naar de gemeenten. Na de zienswijzeprocedure volgt behandeling van de ontwerp begroting en ontvangen zienswijzen in het dagelijks bestuur van 7 juni 2019, waarna definitieve vaststelling plaatsvindt in het algemeen bestuur van 27 juni 2019.

Juridische aspecten: n.v.t.

Financiën: n.v.t.

Advies (Concern)control:

Onderwerp	***Advies***	
Risico's zijn voldoende opgenomen in de notitie inclusief de bijbehorende beheersmaatregelen.		
De van toepassing zijnde PIJOFACH-aspecten zijn voldoende verwerkt in de notitie.		
Behandelend controller / Concerncontrol en datum advies.	*Initialen*	*Datum*

Procedure:	Het voorstel wordt bij de volgende overleggen behandeld:			
	☒	MT	☒	AB
	☐	AGV	☒	Audit commissie
	☒	DB	☐	Anders, nl. ...
			☐	Niet van toepassing
Ondernemingsraad:	Doorgeleiding naar de (centrale) ondernemingsraad:			
	☐	Ter kennisname	☐	Voor instemming
	☐	Ter advisering	☒	Niet van toepassing

Vervolgstappen:

- De ontwerp begroting wordt na behandeling in het dagelijks bestuur aan de colleges aangeboden met het verzoek deze voor zienswijze voor te leggen aan de gemeenteraden. Verzending aan de colleges heeft plaatsgevonden op 3 april.
- De ontwerp begroting wordt ter kennisname aan het algemeen bestuur aangeboden op 17 april.
- De gemeenten wordt gevraagd uiterlijk 10 juni 2019 hun zienswijze bij de VRZHZ aan te leveren.
- De behandeling van de begroting met ontvangen zienswijzen kan vervolgens plaatsvinden in het algemeen bestuur op 27 juni 2019.
- Daarmee wordt voldaan aan de vaststelling voor 1 juli 2019 zoals vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling VRZHZ.
- Vervolgens wordt de begroting aan gedeputeerde staten gestuurd.

Raadsavond

In gezamenlijkheid met de andere gemeenschappelijke regelingen (GR-en), de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid en de Dienst Gezondheid en Jeugd, wordt op 13 mei 2019 een raadsinformatieavond georganiseerd. Tijdens deze avond wordt een toelichting gegeven op de begroting 2020 als ook de jaarrekening 2018. Alle griffiers en gemeentesecretarissen ontvangen hiertoe een uitnodiging.

Communicatie: n.v.t.

Organisatie eenheid	Indiener niveau 2	Concerncontroller	Directiesecretaris
Bedrijfsvoering	D. Vermeulen	J.J.L. van Bommel	J. Boons
	dd. 29-3-2019	dd. 29-3-2019	dd. 29-3-2019

Vergaderstuk 2019/297/A

Begroting 2020

Versie: 1.1
Datum: 29 maart 2019

Inhoudsopgave

1 Inleiding 4

2 Samenvatting 5
2.1 Raming van baten en lasten 6
2.2 Post Onvoorzien 6

3 Beleidsbegroting 7
3.1 Wat is onze taak? 7
3.2 Beleidsdoelstelling 1: Focus op de voorkant – risicobeheersing 9
3.3 Beleidsdoelstelling 2: Startklaar en daadkrachtig - preparatie en repressie 10
3.4 Beleidsdoelstelling 3: Samen verder komen – samenwerking 12
3.5 Beleidsdoelstelling 4: Investeren in bedrijfsvoering-professionaliteit 13

4 Paragrafen 14
4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 14
4.2 Onderhoud kapitaalgoederen 16
4.3 Financiering 16
4.4 Bedrijfsvoering 21
4.5 Verbonden partijen 21
4.6 Meerjarig investeringsplan 22

5 Financiële begroting 24
5.1 Overzicht van baten en lasten 24
5.2 Overzicht van de gemeentelijke bijdragen 24
5.3 Incidentele baten en lasten 25
5.4 Meerjarenraming 2020-2023 25
5.5 Uiteenzetting financiële positie 25
5.6 Verloop van reserves 26
5.7 Verloop van voorzieningen 28

6 Bijlagen 29
Bijlage 1: Overzicht van baten en lasten naar kostensoorten 29
Bijlage 2: Programmaplan met overzicht van baten en lasten 30
Bijlage 3: Overzicht van baten en lasten naar taakveldindeling 30
Bijlage 4: Verplichte beleidsindicatoren 30
Bijlage 5: Geprognosticeerde balans 31
Bijlage 6: Risico's 32

1 Inleiding

De Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (hierna: VRZHZ) is in 2009 opgericht ter uitvoering van de in 2010 in werking getreden Wet Veiligheidsregio's. De veiligheidsregio is een organisatie die werkt voor gemeenten, burgers en partners in Zuid-Holland Zuid om:

- incidenten en rampen te voorkomen door risico's te achterhalen en hierover te adviseren om deze zoveel mogelijk te beperken;
- een daadkrachtige respons te organiseren voor bestrijding in acute situaties;
- na incidenten zo snel mogelijk terug te keren naar de normale situatie zodat de maatschappelijke continuïteit gewaarborgd blijft.

Eind 2016 is het nieuwe Meerjarenbeleidsplan vastgesteld, dat mede op basis van de missie, de visie en het risicoprofiel van de organisatie is opgesteld. Dit beleidsplan, waarin de strategische beleidsdoelen voor de jaren 2017 tot en met 2020 zijn opgenomen, vormt het richtsnoer op basis waarvan de concrete beleidsvoornemens voor 2020 geformuleerd zijn. De beleidsvoornemens worden over het algemeen ingegeven door de dynamiek, waarin de VRZHZ zich bevindt, veranderende wetgeving en de bouw van een nieuwe organisatie, maar dat laat onverlet dat het merendeel van ons werk (en dus ook de begroting) bestaat uit dagelijkse zorg.

Hieronder volgt een leeswijzer:

*In de voorliggende Begroting 2019 treft u in **hoofdstuk 2** een korte samenvatting. Het programmaplan treft u in **hoofdstuk 3**.*
*In **hoofdstuk 4** presenteren wij de tot de begroting horende verplichte paragrafen met hierin onder meer een uiteenzetting van ons weerstandsvermogen, onze verbonden partijen en het investeringsplan.*

*Vervolgens gaat **hoofdstuk 5** in op de financiële begroting met de verschillende onderdelen, zoals: het overzicht van baten en lasten, onze financiële positie en het verloop van de reserves en voorzieningen.*

*Wij sluiten de begroting af met een aantal **bijlagen**. Hiertoe behoren de benoemde risico's, maar ook enkele bijlages, waarmee wij het bestuur middels verschillende dwarsdoorsnedes inzicht willen geven in de financiële begroting.*

2 Samenvatting

De basis van deze begroting vormt de jaarschijf 2020 uit het beleidsplan. De daarin opgenomen beleidsdoelstellingen en niet eerder voorziene ontwikkelingen hebben een plek gekregen in deze begroting. Voor 2020 verwachten we, naast het invulling geven aan onze dagelijkse operationele taken, onder meer de volgende ontwikkelingen te ontplooien:

- De voorbereidingen op de veranderende omgeving, met als onderdeel daarin onder meer de komst van de Omgevingswet;
- De transitie naar een informatie-gestuurde organisatie;
- De inzet op en aanhaking bij de grootschalige infrastructurele onderhoudsopgave "Vernieuwen, Verjongen, Verduurzamen".
- Het inspelen op de komst van de Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren (hierna: WNRA);
- De doorontwikkeling van processen op het vlak van planning en logistiek, en;
- De begeleiding van de overdracht van de gezamenlijke meldkamer naar de landelijke meldkamer.

Tot slot willen we niet onbenoemd laten dat het opstellen van het nieuwe beleidsplan 2021-2024 plaats, met daarin de lange termijn doelstellingen van de VRZHZ, ook een belangrijk speerpunt in 2020 is. Hieronder treft u het financieel beeld van de begroting 2020.

Financiële begroting 2020

Bijgaand treft u op concernniveau de Begroting 2020. Maar eerst presenteren wij een overzicht met de wijzigingen in de gemeentelijke bijdragen in de Begroting 2020 ten opzichte van de Begroting 2019. In paragraaf 5 is het overzicht van de bijdrage per gemeente opgenomen.

De mutaties kostenverdeelsystematiek zijn conform de op 22-02-2018 door het Algemeen Bestuur vastgestelde notitie "Een nieuwe verdeelsleutel voor de VRZHZ". De uittreding van Leerdam en Zederik is in de totale gemeentelijke bijdrage verwerkt.

Hieronder treft u het verloop aan in de begroting 2020 ten opzichte van de begroting 2019.

x €1.000	**Gemeentelijke bijdrage**
Begroting 2019 (vastgesteld juni 2018)	**39.604**
Uittreding Vijfheerenlanden	-2.871
Maatwerk box 3 FLO	-561
Mutatie Burap's	-100
Begroting 2019 na wijziging	**36.072**
Indexatie 2020	967
Teruggave MJP en renteresultaat	-299
Overig	-120
Begroting 2020	**36.620**

Het verloop van de bijdrage per gemeente leidt tot de volgende concernbegroting voor 2020:

CONCERNNIVEAU	Raming 2020		
Bedragen x €1.000	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	45.421	44.839	-582
Mutaties reserves	7	593	587
Gerealiseerd resultaat	**45.428**	**45.433**	**5**

2.1 Raming van baten en lasten

In onderstaande tabel is de raming van baten en lasten weergegeven.

CONCERNNIVEAU	Realisatie 2018			Raming 2019 na wijziging			Raming 2020		
Bedragen x €1.000	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	54.751	57.663	2.911	44.980	44.961	-20	45.421	44.839	-582
Mutaties reserves	745	2.232	1.487	4	138	135	7	593	587
Gerealiseerd resultaat	**55.496**	**59.895**	**4.398**	**44.984**	**45.099**	**115**	**45.428**	**45.433**	**5**

2.2 Post Onvoorzien

Conform het BBV is een post onvoorzien opgenomen. Deze post bedraagt €10.000.

3 Beleidsbegroting

In dit hoofdstuk beschrijven we kort onze taak, waarna we langs de lijn van onze vier beleidsdoelstellingen uit ons beleidsplan 2017-2020 de belangrijkste speerpunten voor het jaar 2020 bespreken. Naast deze te bespreken en later te verantwoorden speerpunten, kennen de verschillende afdelingen van de VRZHZ nog een flink aantal andere speerpunten. Deze maken onderdeel uit van de nog verder te vervolmaken interne rapportagesystematiek. Om de leesbaarheid van de begroting te behouden worden deze niet hier opgenomen.

Wat is onze taak?

De VRZHZ ziet het als haar taak om het niveau van de fysieke veiligheid in de samenleving te verhogen. Dat doen wij echter niet alleen: incidenten, rampen en crises houden zich niet aan grenzen van gemeenten, provincies of landen. Bovendien is de VRZHZ niet altijd de eerst aangewezen partij om de bestrijding of het risico op te pakken.
Daarom stemt de VRZHZ beleid en uitvoering af met alle betrokken partijen, zowel binnen als buiten de overheid en bouwt daarmee een efficiënt (netwerk)systeem van risico- en crisisbeheersing, incidentbestrijding en voorbereidende taken op.

Risicobeheersing
Het voorkomen van incidenten is de eerste schakel in onze werkzaamheden: risicobeheersing. Hierbinnen hebben wij drie processen ingericht: Veilig Gebruik Bouwwerken, Veilige Omgeving en Veilig Leven

Binnen de processen Veilig Gebruik Bouwwerken en Veilige Omgeving geven wij gevraagd en ongevraagd advies op veiligheidsvraagstukken op het gebied van externe veiligheid, omgeving, brandveiligheid en industriële veiligheid/milieu. Verder adviseren wij over ruimtelijke plannen zoals structuurvisies, bestemmingsplannen, infrastructurele plannen en omgevingsplannen. Daarnaast houden wij toezicht bij BRZO-inrichtingen en maakt de aanwijzing van bedrijfsbrandweren onderdeel uit van ons takenpakket.

Vanuit het proces ‘Veilig Leven’ zetten we in op het stimuleren van burgers, partners en organisaties om zelf na te denken over een (brand)veilige(re) omgeving/gedrag en bieden wij een hierbij passend handelingsperspectief.

Incident- en crisisbestrijding en de voorbereiding daarop
Ondanks alle risicobeheersende maatregelen is het altijd mogelijk dat zich een incident, ramp of crisis voordoet. In deze situatie staat de VRZHZ – onze beroepsmatige medewerkers én al onze vrijwilligers en crisisfunctionarissen - paraat om het incident te bestrijden en erger te voorkomen.

Naast het voor de buitenwereld meest zichtbare deel van onze organisatie, de incidentbestrijding, richten wij ons op de voorbereiding daarvan, de beperking van de impact van incidenten en crises en de direct daaraan verbonden voorwaardenscheppende taken. Naast de werkzaamheden ten behoeve van de paraatheid van de posten en crisisteams voeren wij taken uit op het gebied van onder andere ‘vakbekwaam worden en blijven’, ‘operationele voorbereiding’ (operationele informatievoorziening, inkoop en verwerving, melding en alarmering, plannen en procedures), ‘materieel en logistiek’, ‘kennisregie’ en ‘brandonderzoek’. Voor deze taken wordt beleid ontwikkeld en er vinden uitvoerende werkzaamheden plaats.

Ondersteunende bedrijfsvoering
Om deze inhoudelijke taken te kunnen realiseren is een voldoende toegeruste faciliterende organisatie nodig, die de inhoudelijke afdelingen ondersteunt op het brede scala van ondersteunende werkzaamheden, waaronder HRM, financiën, administratie, communicatie, informatie, huisvesting, kwaliteit en juridische zaken.

3.1 Beleidsdoelstelling 1: Focus op de voorkant – risicobeheersing

1.	

Wat willen we in 2020 bereiken?
We optimaliseren de processen, implementeren zaakgericht werken en gaan door met het ontwikkelen van risicogericht adviseren.
Bovendien versterken we de samenwerking door in te zetten op deelname aan en het creëren van slimme, goed gebouwde netwerken, waarbinnen wij een stevige positie in nemen.
Vanuit deze positie motiveren wij (en/of onze netwerken) organisaties en burgers en beïnvloeden daarmee hun gedrag zodanig, dat zij beter in staat zijn waakzaam, zelfredzaam en samenredzaam te zijn om zo de (fysieke) veiligheid te vergroten.
Ons uitgangspunt hierbij is een zuivere verantwoordelijkheidsverdeling: vanuit gelijkwaardig partnerschap stimuleren wij, met een proactieve en betrokken houding, partijen hun eigen verantwoordelijkheid te nemen voor (brand)veilig wonen, werken en recreëren.

Wat gaan we daarvoor doen in 2020?
Onze belangrijkste speerpunten bij beleidsdoelstelling 1 zijn:

- De algemene voortgang in de verdere ontwikkeling van de processen Veilig Leven, Veilig Gebruik Bouwwerken en Veilige Omgeving.
- De voortgang van het programma Veranderende omgeving, met name als gevolg van de komst van de Omgevingswet.
- De voortgang van het programma Multidisciplinaire risicobeheersing.
- De inzet en resultaten van de aanhaking en inspeling op de grootschalige (infrastructurele) onderhoudsopgave 2019-2030 “Vernieuwen, Verjongen, Verduurzamen”.
- Mono- en multidisciplinaire evenementenadvisering.
- De inzet op versterking van zelfredzaamheid en risicocommunicatie via een doelgroepgerichte aanpak.
- Het nader invullen van de regisseursrol zelfredzaamheid met de gemeenten.
- Verdere versterking zorgcontinuïteit binnen de witte keten.

3.2 Beleidsdoelstelling 2: Startklaar en daadkrachtig - preparatie en repressie

2.	

Wat willen we in 2020 bereiken?
Wij zetten ons in voor een goed voorbereide en slagvaardige brandweer- en crisisbeheersingsorganisatie met oog voor vrijwilligers en crisisfunctionarissen, vakmanschap, goede informatiepositie en veiligheid.

Hierbij gaat brandweerzorg onder andere over het bestrijden en beperken van brand, over het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en over het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand.
Om goede brandweerzorg te kunnen leveren is het onder andere van belang om opgeleide en geoefende brandweermensen te hebben.
Daarnaast wordt meer ingezet op het versterken van het lerend vermogen, veilig werken en de operationele informatievoorziening. De wijze van brandweeroptreden wordt meer vraag- en risicogericht ingestoken: we bereiden ons veel gerichter voor op de risico's en de daarbij horende vraag vanuit de maatschappij. Het beroep dat de maatschappij op de brandweer doet is hierbij uiteenlopend. De brandweer springt daar flexibel op in. Differentiatie in inzet wordt in de gehele regio verder doorontwikkeld in het verlengde van de variabele voertuigbezetting.

Dit leidt tot een meer toekomstbestendige brandweerorganisatie die aansluit bij de veranderende maatschappij. Dit vraagt om een andere manier van opleiden, oefenen en het inregelen van uitrukprocedures. Deze andere manier van werken wordt in 2020 bestendigd.

Ook dragen wij in 2020 zorg voor een goed gefaciliteerde, opgeleide en deskundige 24/7 parate crisisorganisatie voor opgeschaalde situaties. Hierbij richten we ons op de multidisciplinaire, geneeskundige (hierna: GHOR) en bevolkingszorgprocessen zoals beschreven in de Wet veiligheidsregio's (hierna: Wvr). De multidisciplinaire processen omvatten onder meer de processen leiding en coördinatie, crisiscommunicatie, informatiemanagement en resourcemanagement.

Inmiddels zijn de meldkamers van Rotterdam-Rijnmond en Zuid-Holland Zuid samengevoegd. Operationeel ligt er nog werk, zoals het uniformeren van de processen en protocollen. Het totale samenvoegingsproject wordt naar verwachting in het eerste kwartaal 2020 afgerond. Daarnaast loopt het traject rondom de landelijke Melkamer Samenwerking. De meest recente verwachting is dat de hieraan verbonden wetgeving 1 januari 2020 in gaat. Afspraken over de (wijze) van overdracht zullen gemaakt worden en eind 2022 zal het transitieproces voor alle meldkamers afgerond moeten zijn.

Wat gaan we daarvoor doen in 2020?

Onze belangrijkste speerpunten bij beleidsdoelstelling 2 zijn:

- Implementatie dekkingsplan 2018 (Brandweer).
- Voorbereiding dekkingsplan Brandweer 2022.
- Beschikbaarheid van (brandweer)mensen overdag verbeteren door gebruik te maken van moderne technische middelen (Brandweer van de toekomst).
- Afronden van het programma Posten centraal in het kader van het binden en boeien van vrijwilligers.
- Herziening en verbetering van de brandweerspecialismes.
- Verdere professionalisering van het brandweeronderwijs.
- Uitwerken van de gevolgen van de energietransitie (van het gas af en vernieuwde energiebronnen en -opslag) voor de fysieke veiligheid.
- Begeleiding van de overdracht van de gezamenlijke meldkamer naar de landelijke meldkamer door uitvoering te geven aan het daarbij horende transitieproces en de herijking van bestaande bestuurlijke financieringsafspraken.
- Het lopende beleidsplan 'Grof & extreem geweld Brandweer' evalueren en afhankelijk van de uitkomsten van de evaluatie en de laatste ontwikkelingen een nieuw beleidsplan opstellen.
- Verbeteringen doorvoeren in de huisvesting en het onderhoud van de middelen en de instandhoudingskosten van de bedrijfsvoeringsmiddelen van de werkplaatsen (vaar- en voertuigen, ademlucht en Spinel).
- De algemene voortgang in de verdere ontwikkeling van de vormgeving van het proces Planning en logistiek.
- Planvorming ten aanzien van infrastructuur (water, spoor en wegen) moderniseren.
- Verdere borging én evaluatie van de in 2018 ingezette innovaties bij GHOR (gezamenlijke GGD-GHOR crisisorganisatie) en bevolkingszorg (regionale én lokale versterking).
- Continueren van aansluiting van de crisisorganisatie op de actuele ontwikkelingen. Dit betekent dat:
    - Relevante (landelijke) ontwikkelingen op het gebied van informatiemanagement en crisiscommunicatie worden gevolgd;
    - Informatie over nieuwe crisistypen of nieuwe informatie over bestaande crisistypen wordt verwerkt in planvorming en vakbekwaamheid, en expertise binnen de kolommen GHOR, bevolkingszorg en multidisciplinaire crisisbeheersing wordt uitgebouwd;
    - Evaluatie van mono- en multidisciplinaire inzetten.

3.3 Beleidsdoelstelling 3: Samen verder komen – samenwerking

3.	

Wat willen we in 2020 bereiken?
Onze doelstelling is een compacte VR te vormen, die slagvaardig en doelmatig in de nabijheid van haar opdrachtgevers en partners opereert. Dat kunnen wij op onderdelen alleen maar realiseren door goede samenwerking met die opdrachtgevers en partners. Samenwerking binnen onze organisatie, binnen onze regio met gemeenten, met andere gemeenschappelijke regelingen, andere overheden en private ondernemingen, maar ook samenwerking buiten onze regio: met onder anderen andere veiligheidsregio's, overheden en private ondernemingen.

In 2020 zorgen we door actief samen te werken voor aansluiting van de organisatie op de actuele ontwikkelingen, versterking van partnerschappen en waar mogelijk oefenen we invloed uit relevante ontwikkelingen op zowel landelijk als lokaal niveau, onder meer door stevige participatie in diverse netwerken.

Wat gaan we daarvoor doen in 2020?
Onze belangrijkste speerpunten bij beleidsdoelstelling 3 zijn:

- Wij versterken partnerschappen met relevante (crisis-)partners en vormen een verbindende schakel tussen partners.
- Binnen het Programma Veranderende Omgeving implementeren we accountmanagement op het vlak van risicobeheersing en zetten we in op het integraal adviseren met diensten als OZHZ en DG&J.
- Onze aansluiting met ketenpartners binnen de monodisciplinaire kolommen wordt verbeterd.
- Onze medewerkers participeren waar mogelijk in (landelijke) netwerken, delen kennis uit VRZHZ, beïnvloeden landelijke besluitvorming en nemen nieuwe ontwikkelingen en kennis mee terug.
- We ontwikkelen onze deelname aan bestaande (doelgroep gerelateerde) netwerken door in co-creatie met de partners onze speerpunten zo veel mogelijk te verwezenlijken.
- In 2020 zal de Wet veiligheidsregio's geëvalueerd worden. Wij participeren waar mogelijk in deze evaluatie, bij voorkeur in samenwerking met andere veiligheidsregio's.

3.4 Beleidsdoelstelling 4: Investeren in bedrijfsvoering-professionaliteit

4.	

Wat willen we in 2020 bereiken?
Speerpunten in deze beleidsperiode en daarmee ook in 2020 liggen op het gebied van HRM, de beleidscyclus, managementrapportage, communicatie en informatiemanagement.
Daarbij zet de VRZHZ in op de deskundigheid van haar medewerkers en kwaliteit van haar bedrijfsvoering via een continu proces van leren en verbeteren. Als lerende organisatie heeft zij de kwaliteit van haar diensten hoog in het vaandel staan. Een kwalitatief hoogwaardige bedrijfsvoering is een essentiële speler die hier faciliteert en dit mogelijk maakt.

Wat gaan we daarvoor in 2020 doen?
Onze belangrijkste speerpunten bij beleidsdoelstelling 4 zijn:

- Het proces-/zaak-gericht werken wordt waar dat toegevoegde waarde heeft verder uitgerold.
- We geven de transitie naar een Informatie-gestuurde organisatie verder vorm.
- In 2020 wordt het nieuwe beleidsplan 2021-2024 opgesteld en vastgesteld, met als input het in 2019 vernieuwde regionaal risicoprofiel.
- Robuust personeelsbeleid operationele brandweerorganisatie, waaronder het beschrijven van het tweede loopbaanbeleid, eigentijdse zorg en borging van aantrekkelijkheid voor vrijwilligheid en de voorbereiding van de Wnra. De Wnra heeft grote gevolgen voor de rechtspositie van de vrijwilligers. 2020 staat in het teken van de voorbereidingen op de inwerkingtreding van de Wnra, met name de implementatie in de organisatie, de communicatie richting medewerkers en de omscholing van de HRM-medewerkers.
- Op het gebied van huisvesting continueren we het onderhoud en beheer van onze gebouwen, zetten we ons in als adviseur bij (nieuw)bouw van (brandweer)huisvesting en zullen wij met een visie komen over huisvesting van de VR.
- Diverse projecten en trajecten die in de voorgaande jaren opgestart zijn, maar omwille van de reorganisatie nog niet volledig uitgevoerd zijn, worden afgerond.

4 Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Beschikbare weerstandscapaciteit *in €*	**2020**
Algemene reserve per 1 januari	564.000
Onvoorzien	10.000
Totale weerstandscapaciteit	**574.000**

Er wordt geen voorschot genomen op het afromen van de Algemene reserve zoals besloten in de notitie Reserves en Voorzieningen. Bijstelling van de Algemene reserve vindt plaats bij het vaststellen van de jaarrekening.

Risico's

Een risico is een kans op het optreden van een positieve dan wel negatieve gebeurtenis van materieel belang die niet is voorzien in de begroting. In de onderstaande tabel presenteren wij een geactualiseerd overzicht van de huidige risico's. Indien risico's zijn afgedekt middels maatregelen zoals het afsluiten van verzekeringen, het vormen van voorzieningen, het creëren van (bestemmings-)reserves en het inrichten van de administratieve organisatie en interne controle, zijn ze niet opgenomen in deze paragraaf. In de onderstaande tabel zijn de geactualiseerde risico's gepresenteerd. Voor de volledige beschrijving van de risico's wordt verwezen naar bijlage 5 "Risico's".

Nr.	**Risico**	**Financiële gevolgen** *in €*	**Kans (%)**	**Risicoprofiel**	**I/S***	**Benodigd weerstands-capaciteit** *in €*
1.	Langdurige calamiteit	500.000	33%	Hoog (20%)	I	33.000
2.	Garantstelling en risico's leningen oefenterrein	2.670.000	5%	Hoog (20%)	I	26.700
3.	Opkomsttijden/Operationele dekking	2.000.000	5%	Midden (10%)	S	40.000
4.	Uitval middelen en ICT	100.000	25%	Hoog (20%)	I	5.000
5.	Centrale werkplaatsen	275.000	5%	Hoog (20%)	I	2.750
6.	Infrastructurele werkzaamheden	200.000	50%	Hoog (20%)	I	20.000
7.	Wet normalisering rechtspositie ambtenaren	pm	50%	Midden (10%)	S	pm
	Totaal benodigde weerstandscapaciteit					**127.450**

** Bij een structureel risico gaan wij conform ons beleid uit van 4 jaar.*

Op basis van de vastgestelde Eenduidige begrotingskaders en algemene reserve GR'en (AB2017/1712) wordt met ingang van de begroting 2019 de algemene reserve afgetopt op 1% van het lastentotaal van de begroting. In geval de weerstandsratio een onvoldoende waardering kent, wordt de algemene reserve van de VRZHZ niet aangevuld ter afdekking van haar risico's. Het niet-afgedekt deel van het risico wordt verlegd naar de deelnemende gemeenten. Het is aan de deelnemende gemeenten dit ongedekte deel van de risico's middels hun eigen risicomanagement af te dekken. Hieronder treft u de weerstandsratio van de VRZHZ op basis van de weerstandscapaciteit en geactualiseerde risicoparagraaf.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{\text{€ 574.000}}{\text{€ 127.450}} = 4{,}5$$

Aan deze ratio is de volgende waardering toegekend:

Waardering	Ratio	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 – 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 – 1,4	Voldoende
D	0,8 – 1,0	Matig
E	0,6 - 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Kengetallen
In onderstaande tabel is een aantal kengetallen opgenomen die inzichtelijk moeten maken over hoeveel (financiële) ruimte de VRZHZ beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen.

Kengetallen:	Realis. 2018	Begrot. 2019	Begrot. 2020	Begrot. 2021	Begrot. 2022	Begrot. 2023
Netto schuldquote	94%	125%	125%	115%	100%	95%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	92%	123%	123%	114%	99%	94%
Solvabiliteitsratio	15%	4%	3%	3%	3%	3%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	-1%	-1%	-1%	-1%

Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
Hoe hoger de schuld hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt de het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Solvabiliteitsratio
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de VR in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid. De solvabiliteit als de verhouding tussen het eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen.

Structurele exploitatieruimte
Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente van de langlopende leningen) te dekken.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Het onderhoud van voertuigen en brandweermaterieel voert de VRZHZ geheel zelfstandig uit. Hiervoor heeft zij adequate en moderne werkplaatsen ingericht. Een meerjarig investeringsplan wordt als basis onderdeel voor reguliere vervanging gebruikt en in de begroting vastgesteld (zie paragraaf 4.6).

Bureau Materieel en Logistiek werkt vanuit twee richtinggevende beleidsdocumenten,
1. Een geactualiseerd meerjarig investeringsplan 2020;
2. Beleidsnotitie materieelbeheer 2013-2015.

Het meerjarig investeringsplan (MIP) blijft ongewijzigd werken vanuit de methode "technische afschrijving" dat inzicht geeft in de te vervangen middelen (o.a. vaar- en voertuigen, persoonlijke beschermingsmiddelen). Wijzigingen worden vooraf, maar ook tussentijds bij onverwachte problemen ter besluitvorming, voorgelegd aan het MT.

Het MIP geeft duidelijke richtinggevende kaders aan met betrekking tot de beschikbare budgetten voor de uitvoering van de desbetreffende jaarschijf. Een punt van aandacht blijft echter de prioritering, de geldende regelgeving, de beschikbare mankracht en de planning van de leveringsketen. Het doorschuiven van een investering en de uiteindelijke kapitaallasten zijn uiteraard niet wenselijk, maar in sommige gevallen onvermijdbaar. Het toetsen vooraf op realiteit is noodzakelijk.

Bureau Materieel en Logistiek voert haar werkzaamheden uit op basis van onderhoudsbladen en een onderhoudssysteem. Onze mensen zijn gecertificeerd om deze werkzaamheden uit te voeren.

Vastgoedbeheer
Het beheer en onderhoud is planmatig georganiseerd en gericht op het behoud van het gewenste kwaliteitsniveau waarin de beoogd functie van gebruik ongestoord mogelijk wordt gemaakt. Het onderhoud is uitgewerkt in een 3-jaarlijks te actualiseren Meerjaren Onderhoudsplan voor het groot onderhoud.

Sinds 1 januari 2016 heeft de VRZHZ de kazernes in eigendom, voor het groot onderhoud van deze panden is een voorziening ingesteld. In deze voorziening wordt jaarlijks een bedrag gestort. In 2019 heeft een actualisatie van de onderhoudsplannen plaatsgevonden.

4.3 Financiering

Rentevisie
Op dit moment wordt optimaal gebruik gemaakt van de huidige lage rentestand. Ten tijde van het opstellen van de begroting bedraagt de 3-maands Euribor 0,308%[1] negatief. In de praktijk betekent dit dat wordt gekozen voor kortlopende financiering tegen lage tarieven. De ontwikkelingen op de kapitaalmarkt worden in de gaten gehouden zodat op basis van de financieringsbehoefte zo optimaal mogelijk gebruik gemaakt wordt van de renteontwikkeling. Op basis van het investeringsplan zal bekeken worden in hoeverre deze met langlopende middelen worden gefinancierd zodat tegenover de vaste activa in beginsel langlopende schulden staan.

[1] http://www.actuelerentestanden.nl/euribor.asp 18-02-2019

Renterisiconorm

Onder renterisiconorm wordt verstaan: "een bedrag ter grootte van een percentage van het totaal van de vaste schuld bij aanvang van het jaar". Op grond van artikel 2, lid 2 van de uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden is de renterisiconorm voor de gemeenschappelijke regelingen vastgesteld op 20% met een minimum van €2,5 miljoen[2]. Dit houdt in dat in een jaar niet meer dan 20% van het begrotingstotaal aan herfinanciering of renteherziening toegestaan is. Het Rijk heeft het maximumpercentage ingesteld om ervoor te zorgen dat de rentelast over de jaren min of meer stabiel blijft.

	2020	2021	2022	2023
1) Renteherzieningen	-	-	-	-
2) Aflossingen	2.428	2.492	2.557	1.761
3) Renterisico (1+2)	2.428	2.492	2.557	1.761
4) Renterisiconorm komend jaar	9.086			
5a) Ruimte onder renterisiconorm (= 4>3)	6.658			
5b) Overschrijding renterisiconorm (= 3>4)	-			
Berekening renterisiconorm				
Begrotingstotaal komend jaar	45.428			
Percentage	20%			
Regeling (4)	9.086			

EMU saldo

In onderstaande tabel is het EMU saldo voor de jaren 2019 tot en met 2021 opgenomen.

X €1.000	2019	2020	2021
EMU saldo	-4.943	130	4.505

Kasgeldlimiet

Onder kasgeldlimiet wordt verstaan: "een bedrag ter grootte van een percentage van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar". Op grond van artikel 2, lid 1 van de uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden is de kasgeldlimiet voor de gemeenschappelijke regelingen vastgesteld op 8,2%[3].

De kasgeldlimiet is een instrument om het renterisico op de netto vlottende schuld te beperken. Hiermee wordt voorkomen dat fluctuaties in de korte rente (maximaal 1 jaar) een relatief grote impact op de rentelasten hebben. De kasgeldlimiet is bepaald op een bij ministeriële regeling vastgesteld percentage van de jaarbegroting, zoals deze bij aanvang van het jaar is vastgesteld, met een ministeriële regeling vastgesteld minimumbedrag.

[2] Bron: Overheid.nl 21-12-2015
[3] Bron: Overheid.nl

	Saldo ultimo mnd	mnd.	x €1.000	mnd.	x €1.000	mnd.	x €1.000	mnd.	x €1.000
1	Vlottende korte schuld	1	4.000	4	4.000	7	0	10	4.000
		2	0	5	0	8	0	11	0
		3	4.000	6	4.099	9	0	12	0
2	Vlottende middelen	1	7.955	4	7.899	7	8.545	10	7.469
		2	574	5	1.780	8	3.085	11	845
		3	1.586	6	2.820	9	1.061	12	1.983
3	Netto vlottende schuld (+) dan wel netto vlottende middelen (-)	1	-3.955	4	-3.899	7	-8.545	10	-3.469
		2	-574	5	-1.780	8	-3.085	11	-845
		3	2.414	6	1.279	9	-1.061	12	-1.983
4	Gemiddelde netto vlottende schuld (+) danwel gemiddelde overschot vlottende middelen (-)		-705		-1.467		-4.230		-2.099
5	Kasgeldlimiet		3.725		3.725		3.725		3.725
6a	Ruimte onder kasgeldlimiet (5-4)		4.430		5.192		7.955		5.824
6b	Overschrijding van de kasgeldlimiet (4-5)		0		0		0		0
7	Begrotingstotaal		45.428		45.428		45.428		45.428
8	Percentage regeling		8,2%		8,2%		8,2%		8,2%
9	Kasgeldlimiet		3.725		3.725		3.725		3.725

Toelichting

Post 1: het gezamenlijke bedrag van:

1. opgenomen gelden met een oorspronkelijke rente typische looptijd van korter dan 1 jaar,
2. de schuld in rekening-courant,
3. de voor een termijn van korter dan 1 jaar ter bewaring in de kas gestorte gelden van derden,
4. overige geldleningen die geen onderdeel uitmaken van de vaste schuld.

Post 2: het gezamenlijke bedrag van:

1. de contante gelden in kas,
2. de tegoeden in rekening-courant,
3. de overige uitstaande gelden met een rente typische looptijd van korter dan 1 jaar.

Post 7: stand van de begroting per 1 januari van het desbetreffende jaar.

Kredietrisico's

Bij het verstrekken van leningen en het verlenen van garanties loopt de VRZHZ het risico dat de betrokken partijen niet aan hun financiële verplichtingen richting de VRZHZ kunnen voldoen. Daarom neemt de VRZHZ risico-beperkende maatregelen en voert een actief risicobeheer. De VRZHZ berekent de risico's op wanbetaling van de betreffende geldnemers. Dit wordt het kredietrisico genoemd.

Kredietrisico (ultimo 2018)	**Gegarandeerd/verstrekt bedrag** (in €)	**Kredietrisico** (in €)
Garanties t.b.v. rechtspersonen	1.570.000	15.700
Verstrekte leningen	1.100.000	11.000
Totaal	**2.670.000**	**26.700**

Rentetoerekening

Het toerekenen van rente aan de taakvelden vindt plaats via het taakveld Treasury. Hiertoe worden alle rentelasten en rentebaten in eerste instantie op het taakveld Treasury geboekt. In onderstaand schema is weergegeven hoe de rentetoerekening voor de begroting 2020 heeft plaatsgevonden.

Rentetoerekening	x €1000
Externe rentelasten over de korte en lange financiering	1.171
Externe rentebaten over de korte en lange financiering	-10
Saldo rentelasten en rentebaten	1.161
Rentelast projectfinanciering aan taakveld doorberekenen	1.037
Saldo door te rekenen externe rente aan taakvelden	124
Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	-106
Verwacht renteresultaat op taakveld Treasury	18

Het gehanteerde percentage voor de omslagrente bedraagt 0,5%. Het percentage van de rente over het eigen vermogen mag maximaal het rentepercentage zijn dat door de VRZHZ over extern aangetrokken financieringsmiddelen wordt vergoed. Omdat dit percentage hoger is dan het omslagpercentage is er voor gekozen om te rekenen met het omslagpercentage van 0,5%. Door het aanhouden van het omslagpercentage ontstaan geen verschillen in de toevoegingen en onttrekkingen van de rentebedragen op deze reserve.

Organisatiefinanciering

In onderstaande tabellen het meerjarige verloop van de langlopende schulden.

2020

Leningnr.	Instelling	Datum over-eenkomst	oorspron-kelijk bedrag	Rente %	Rente/ aflossing datum	Saldo 1 januari 1-1-2020	Aflossingen 2020	Rente-lasten 2020	Saldo 31 december 31-12-2020
40.107.630	BNG	12-7-2012	500.000	2,99%	4x pj	294.218	33.059	8.223	261.159
40.107.631	BNG	12-7-2012	5.000.000	3,85%	4x pj	4.576.319	70.344	174.617	4.505.975
40.107.633	BNG	12-7-2012	10.000.000	2,68%	4x pj	3.547.157	1.058.823	78.570	2.488.334
40.108.850	BNG	10-1-2014	1.150.000	2,22%	4x pj	557.678	126.537	10.981	431.140
40.108.851	BNG	10-1-2014	550.000	3,25%	4x pj	438.259	24.601	13.779	413.658
40.108.852	BNG	10-1-2014	10.000.000	2,80%	4x pj	8.813.465	257.826	243.183	8.555.640
40.108.853	BNG	10-1-2014	10.000.000	2,81%	4x pj	8.815.120	257.541	244.705	8.557.579
40.108.854	BNG	10-1-2014	2.250.000	3,55%	4x pj	1.929.332	71.218	67.234	1.858.114
40.110.208	BNG	25-11-2015	3.500.000	1,81%	4x pj	3.040.539	120.146	53.995	2.920.393
40.110.209	BNG	25-11-2015	13.000.000	1,93%	4x pj	11.668.729	349.148	221.988	11.319.581
Giessenlanden		25-11-2015	1.418.000	2,40%	4x pj	1.313.022	27.838	31.443	1.285.184
Hendrik-Ido-Ambacht		25-11-2015	1.460.000	2,40%	4x pj	1.342.809	31.076	32.150	1.311.732
			58.828.000			**46.336.647**	**2.428.158**	**1.180.867**	**43.908.489**

2021

Leningnr.	Instelling	Datum over-eenkomst	oorspron-kelijk bedrag	Rente %	Rente/ aflossing datum	Saldo 1 januari 1-1-2021	Aflossingen 2021	Rente-lasten 2021	Saldo 31 december 31-12-2021
40.107.630	BNG	12-7-2012	500.000	2,99%	4x pj	261.159	34.058	7.217	227.100
40.107.631	BNG	12-7-2012	5.000.000	3,85%	4x pj	4.505.975	73.092	171.847	4.432.883
40.107.633	BNG	12-7-2012	10.000.000	2,68%	4x pj	2.488.334	1.087.486	49.747	1.400.848
40.108.850	BNG	10-1-2014	1.150.000	2,22%	4x pj	431.140	129.370	8.140	301.770
40.108.851	BNG	10-1-2014	550.000	3,25%	4x pj	413.658	25.411	12.964	388.247
40.108.852	BNG	10-1-2014	10.000.000	2,80%	4x pj	8.555.640	265.121	235.862	8.290.519
40.108.853	BNG	10-1-2014	10.000.000	2,81%	4x pj	8.557.579	264.855	237.383	8.292.724
40.108.854	BNG	10-1-2014	2.250.000	3,55%	4x pj	1.858.114	73.780	64.661	1.784.334
40.110.208	BNG	25-11-2015	3.500.000	1,81%	4x pj	2.920.393	122.335	51.801	2.798.058
40.110.209	BNG	25-11-2015	13.000.000	1,93%	4x pj	11.319.581	355.936	215.187	10.963.645
Giessenlanden		25-11-2015	1.418.000	2,40%	4x pj	1.285.184	28.506	30.773	1.256.678
Hendrik-Ido-Ambacht		25-11-2015	1.460.000	2,40%	4x pj	1.311.732	31.822	31.402	1.279.910
			58.828.000			**43.908.489**	**2.491.772**	**1.116.985**	**41.416.717**

2022

Leningnr.	Instelling	Datum over-eenkomst	oorspron-kelijk bedrag	Rente %	Rente/ aflossing datum	Saldo 1 januari 1-1-2022	Aflossingen 2022	Rente-lasten 2022	Saldo 31 december 31-12-2022
40.107.630	BNG	12-7-2012	500.000	2,99%	4x pj	227.100	35.088	6.181	192.012
40.107.631	BNG	12-7-2012	5.000.000	3,85%	4x pj	4.432.883	75.947	168.969	4.356.936
40.107.633	BNG	12-7-2012	10.000.000	2,68%	4x pj	1.400.848	1.116.924	20.144	283.924
40.108.850	BNG	10-1-2014	1.150.000	2,22%	4x pj	301.770	132.266	5.236	169.504
40.108.851	BNG	10-1-2014	550.000	3,25%	4x pj	388.247	26.247	12.123	362.000
40.108.852	BNG	10-1-2014	10.000.000	2,80%	4x pj	8.290.519	272.623	228.334	8.017.897
40.108.853	BNG	10-1-2014	10.000.000	2,81%	4x pj	8.292.724	272.376	229.853	8.020.348
40.108.854	BNG	10-1-2014	2.250.000	3,55%	4x pj	1.784.334	76.435	61.995	1.707.899
40.110.208	BNG	25-11-2015	3.500.000	1,81%	4x pj	2.798.058	124.564	49.568	2.673.494
40.110.209	BNG	25-11-2015	13.000.000	1,93%	4x pj	10.963.645	362.855	208.253	10.600.789
Giessenlanden		25-11-2015	1.418.000	2,40%	4x pj	1.256.678	29.190	30.087	1.227.487
Hendrik-Ido-Ambacht		25-11-2015	1.460.000	2,40%	4x pj	1.279.910	32.586	30.636	1.247.324
			58.828.000			**41.416.717**	**2.557.101**	**1.051.380**	**38.859.615**

2023

Leningnr.	Instelling	Datum over-eenkomst	oorspron-kelijk bedrag	Rente %	Rente/ aflossing datum	Saldo 1 januari 1-1-2023	Aflossingen 2023	Rente-lasten 2023	Saldo 31 december 31-12-2023
40.107.630	BNG	12-7-2012	500.000	2,99%	4x pj	192.012	36.149	5.113	155.863
40.107.631	BNG	12-7-2012	5.000.000	3,85%	4x pj	4.356.936	78.913	165.979	4.278.023
40.107.633	BNG	12-7-2012	10.000.000	2,68%	4x pj	283.924	283.924	317	0
40.108.850	BNG	10-1-2014	1.150.000	2,22%	4x pj	169.504	135.227	2.267	34.277
40.108.851	BNG	10-1-2014	550.000	3,25%	4x pj	362.000	27.110	11.253	334.890
40.108.852	BNG	10-1-2014	10.000.000	2,80%	4x pj	8.017.897	280.336	220.594	7.737.560
40.108.853	BNG	10-1-2014	10.000.000	2,81%	4x pj	8.020.348	280.111	222.109	7.740.237
40.108.854	BNG	10-1-2014	2.250.000	3,55%	4x pj	1.707.899	79.184	59.233	1.628.715
40.110.208	BNG	25-11-2015	3.500.000	1,81%	4x pj	2.673.494	126.834	47.293	2.546.660
40.110.209	BNG	25-11-2015	13.000.000	1,93%	4x pj	10.600.789	369.909	201.185	10.230.880
Giessenlanden		25-11-2015	1.418.000	2,40%	4x pj	1.227.487	29.891	29.385	1.197.597
Hendrik-Ido-Ambacht		25-11-2015	1.460.000	2,40%	4x pj	1.247.324	33.368	29.852	1.213.956
			58.828.000			**38.859.615**	**1.760.958**	**994.581**	**37.098.658**

4.4 Bedrijfsvoering

De paragraaf "Bedrijfsvoering" behoort tot de bij het BBV verplichte paragrafen. De VRZHZ hanteert in haar programmabegroting en programmaverantwoording vier beleidsdoelstellingen. Eén hiervan betreft de beleidsdoelstelling "Investeren in bedrijfsvoering – professionaliteit", welke gewijd is aan de bedrijfsvoering van de veiligheidsregio. Omwille van de leesbaarheid en om dubbelingen te voorkomen verwijzen wij u voor de inhoudelijke verantwoording over de bedrijfsvoering naar hoofdstuk 3.5.

Als aanvulling op de toelichting in paragraaf 3.5 "Investeren in bedrijfsvoeringprofessionaliteit worden ten aanzien van de bedrijfsvoering en de kosten hiervan, de volgende kentallen genoemd:

Kengetal		grootte
Personeelsleden in dienst	Medewerkers	303
	Vrijwilligers	814
Personeel van derden	Kosten	€ 560.818
Automatisering	Kosten	€ 1.549.166

4.5 Verbonden partijen

De VRZHZ heeft één verbonden partij; Spinel Veiligheidscentrum B.V.

In onderstaande tabel is opgenomen wat achtereenvolgens het belang van de VRZHZ in de verbonden partij, het eigen vermogen, het vreemd vermogen en het resultaat van het boekjaar is.

Naam en vestigingsplaats	Belang		Eigen vermogen *X €1.000*		Vreemd vermogen *X €1.000*		Resultaat boekjaar
	01-01	31-12	01-01	31-12	01-01	31-12	
Spinel Veiligheidscentrum B.V. te Dordrecht	100%	100%	57 *	475*	5.753*	4.955*	417*

** De cijfers zijn ontleend aan de jaarrekening 2017 aangezien de jaarrekening van 2018 bij het opstellen van de jaarrekening van de VR nog niet beschikbaar is.*

In onderstaande tabel is opgenomen in hoeverre de verbonden partij gaat bijdragen aan het behalen van de doelstellingen van de VR.

Verbonden partij	Spinel Veiligheidscentrum B.V. te Dordrecht
Aard activiteiten en financiering	De vennootschap is eigenaar en exploitant van het opleidings- en oefenterrein voor brandweer en hulpdiensten, gelegen aan Spinel 100 te Dordrecht. De vennootschap heeft een eigen begroting, jaarrekening en financiële administratie cf. Titel 9 BW2. Huisbankier is BNG Bank. De VRZHZ staat, als enig aandeelhouder, garant voor de financiering bij de BNG Bank. De VRZHZ betaalt bijdrage voor het opleiden, trainen en oefenen van repressief personeel (inkomsten van de vennootschap). Spinel verkoopt zelf 'trainings-arrangementen' en trainingen aan publieke en private partijen, teneinde inkomsten van derden te genereren.
Openbaar belang dat wordt behartigd	Opleiding, training en oefening van repressief personeel (voornamelijk brandweer) in de regio ZHZ. Een eigen oefenterrein in de regio is van belang om vrijwilliger en beroepskrachten in dichte nabijheid van woonplaats/kazerne te kunnen trainen en oefenen.
Bestuurlijke betrokkenheid	1. VRZHZ is 100% aandeelhouder; 2. Leden van het Algemeen Bestuur hebben zitting in aandeelhoudersvergadering namens de aandeelhouder (VRZHZ); 3. Drie leden van dagelijks bestuur vormen de toezichthouder van de vennootschap (Raad van Commissarissen); 4. Algemeen directeur VRZHZ is directeur-bestuurder van de vennootschap.
Relevante ontwikkelingen/ risico's	1. De VRZHZ staat (sinds 2005) garant voor de totale lening bij de BNG Bank. De vennootschap heeft in overleg met de RvC en de VRZHZ herstelmaatregelen genomen. De liquiditeit zal op termijn aantrekken. Met de onderliggende businesscase is er geen direct risico op een claim van de BNG Bank op de borg. 2. Per 31/12/2015 is de samenwerkingsovereenkomst (PPS) verlopen t.b.v. de exploitatie over de periode 2005-2015. Een andere B.V. van de VRZHZ was hierin commandite. Voor de beëindiging van de samenwerking is een overeenkomst gesloten. Dit heeft geleid tot de betaling van een transitievergoeding van €1,15 mln. Voor betaling van deze vergoeding heeft de B.V. vreemd vermogen aangetrokken bij de VRZHZ. Deze verplichting is overgenomen in de businesscase van Spinel Veiligheids-centrum B.V.

4.6 Meerjarig investeringsplan

Het Meerjarig investeringsplan (hierna: MJIP) is, conform de begrotingsrichtlijnen 2019 (AB2017/2229), op basis van nieuw vastgesteld beleid volledig geactualiseerd. Hieronder zijn de jaarschijven 2020-2023 van het MJIP weergegeven. Hiervan is jaarschijf 2020 ter besluitvorming en zijn de jaarschijven 2021-2023 ter kennisname.

Omschrijving	2020	2021	2022	2023
aanhangwagen aggregaat / verlichting	30.000			
apparatuur wrkplts veiligheidsvoorzieningen	650.000			
bluskleding	90.000			715.000
commando plaats incident vrtg				300.000
dienstauto's	467.000	92.000	102.000	145.000

Omschrijving	2020	2021	2022	2023
dienstbussen	153.000	49.000	124.000	318.000
Drager 6 liter/300 bar composiet	9.800	635		
Drager FPS7000 gelaatstuk	30.290	27.300	10.230	18.800
Drager PSS7000 toestel	83.400	55.100	102.300	21.300
duikcomputers				17.500
duikpakken	45.000			
gaspakkenvoertuig		135.000		
gereedschap materiaal (LOG) voertuig				65.000
haakarmbak 150 mm slangen 2,5 km				350.000
haakarmbak decontaminatie				155.000
haakarmbak dompelpomp combi	400.000	400.000	400.000	400.000
haakarmbak schuimblussing SBH		1.500.000	750.000	
haakarmbak schuimvoorraadbak SVB	400.000			
haakarmvoertuig		570.000		
midlife update haakarmbak compagnie materiaal	50.000			
midlife update hulpverleningsvoertuig				180.000
midlife update inv.haakarmbak THV opleidingen	80.000			
midlife update inv.haakarmbak hv verlichting	45.000			
midlife update redvoertuig			190.000	
midlife update/revisie tankautospuit		52.000		104.000
midlife update/revisie tankautospuit (ML)		26.000		
midlife update/revisie tankautospuit (RESERVE)				52.000
operationele informatievoorziening			140.000	
personeel-materieel voertuig	49.000			
redvoertuig	2.250.000			
ritregistratiesysteem				75.000
scooters	12.000			
tankautospuiten	1.580.000	3.555.000	2.370.000	1.185.000
tankautospuiten bepakking	340.000	765.000	510.000	255.000
trekker materiaal > 750 kg				45.000
trekker materieel < 750 kg	52.000			52.000
waterongevallenvoertuig (duikers)				100.000
Subtotaal	**6.816.490**	**7.227.035**	**4.698.530**	**4.553.600**

Omschrijving	2020	2021	2022	2023
LCD schermen sectie brandweer VR-gebouw				55.000
camerasysteem, bediening AV systeem ROT VR-gebouw			55.000	
implementatie financieel systeem (vh Exact)	450.000			
uitbreiding ICT capaciteit				65.000
huistelefooninstallatie/infra	255.000			
wifi		350.000		
Ipads		37.000		
presentatieschermen/beamers 2020	25.000	25.000	25.000	
vervanging meubilair VR-gebouw	151.000			
Subtotaal	**881.000**	**412.000**	**80.000**	**120.000**
Totaal	**7.697.490**	**7.639.035**	**4.778.530**	**4.673.600**

5 Financiële begroting

Dit hoofdstuk bevat naast het overzicht van de baten en lasten en de reguliere onderwerpen ook een toelichting op wijzigingen in de begroting als gevolg van het BBV-vernieuwing.

5.1 Overzicht van baten en lasten

De programmabegroting 2020 voor de VRZHZ bestaat uit het programma Veiligheidsregio.

CONCERNNIVEAU	Realisatie 2018			Raming 2019 na wijziging			Raming 2020		
Bedragen x €1.000	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	54.751	57.472	2.911	44.980	44.960	-20	45.421	44.839	-582
Mutaties reserves	745	2.232	1.487	4	139	135	7	594	587
Gerealiseerd resultaat	**55.306**	**59.704**	**4.398**	**44.984**	**45.099**	**115**	**45.428**	**45.433**	**5**

5.2 Overzicht van de gemeentelijke bijdragen

In onderstaande tabel is de gemeentelijke bijdrage opgenomen.

Gemeente	Gemeentelijke bijdrage 2019	Ingroei 2020	mutatie FLO	Mutaties 2019-2020	Totale gemeentelijke bijdrage 2020	Verdeling mutaties in %*
Alblasserdam	1.385.672	-		19.167	1.404.839	3,9
Dordrecht	12.350.381	-92.901	-604.228	143.015	11.796.267	29,1
Hendrik-Ido-Ambacht	1.724.351	118.217		26.539	1.869.107	5,4
Papendrecht	1.799.558	129.633		31.945	1.961.136	6,5
Sliedrecht	1.561.267	100.369		26.047	1.687.683	5,3
Zwijndrecht	3.256.608	178.700		48.655	3.483.963	9,9
Giessenlanden-Molenwaard	3.695.645	-		51.603	3.747.248	10,5
Gorinchem	2.750.415	-		38.825	2.789.240	7,9
Hardinxveld-Giessendam	1.251.534	-68.276		15.727	1.198.985	3,2
Hoeksche Waard	6.957.675	-233.488		89.937	6.814.124	18,3
Totaal	**36.733.106**	**132.254**	**-604.228**	**491.461**	**36.752.593**	**100,0**
Uittreding Leerdam-Zederik	2.870.605	-132.254		-2.870.605	-132.254	
Totaal	**39.603.711**	**-**	**-604.228**	**-2.379.144**	**36.620.339**	

*) De percentages ten behoeve van de verdeling van de mutaties 2019-2020 zijn op basis van de septembercirculaire 2018 gemeentefonds, cluster OOV–subcluster brandweer. E.e.a. conform de vastgestelde Kostenverdeelsystematiek (AB2018/060).

Voor de 'fusie'-gemeenten zijn de percentages van de afzonderlijke gemeenten bij elkaar opgeteld.

5.3 Incidentele baten en lasten

In onderstaande tabel zijn de incidentele baten en lasten weergegeven.

x €1.000	Realisatie 2018			Raming 2019			Raming 2020		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Totaal	**-6.458**	**9.422**	**2.964**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

5.4 Meerjarenraming 2020-2023

In onderstaande tabel is de meerjarenraming voor het programma veiligheidsregio opgenomen.

Concern	Raming 2020			Raming 2021			Raming 2022			Raming 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	45.421	44.839	-582	45.373	44.597	-776	45.108	44.532	-576	45.108	44.532	-576
Mutaties reserves	7	594	587	6	782	776	6	582	576	6	582	576
Gerealiseerd resultaat	**45.428**	**45.433**	**5**	**45.379**	**45.379**	**0**	**45.114**	**45.114**	**0**	**45.114**	**45.114**	**0**

5.5 Uiteenzetting financiële positie

In onderstaande tabel is op hoofdlijnen de financiering van de VRZHZ weergegeven. Voor meer gedetailleerde informatie wordt verwezen naar 4.3 Financiering.

Omschrijving	01-01-2020	Aflossingen/ afschrijvingen	31-12-2020	Aflossings-verplichting 2021	Rentelast 2020
Onderhandse leningen van					
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	43.680.816	2.369.244	41.311.572	2.431.444	1.117.274
Gemeenten	2.655.831	58.914	2.596.917	60.328	63.593
Totalen	**46.336.647**	**2.428.158**	**43.908.489**	**2.491.772**	**1.180.867**

5.6 Verloop van reserves

Hierna is een overzicht opgenomen van de reserves die per 1 januari 2020 aanwezig zijn bij de VRZHZ, inclusief een toelichting.

2020

Omschrijving	1-1-2020	Overige toevoeging	Onttrekking	31-12-2020
Algemene reserves				
Algemene reserve Veiligheidsregio	563.671	-	-	563.671
Totaal algemene reserves	*563.671*	-	-	*563.671*
Bestemmingsreserves				
Dekking kapitaallasten	662.096	-	-153.068	509.028
Reserve egalisatie kapitaallasten	500.000	-	-	500.000
Veranderende Omgeving	238.053	-	-214.250	23.803
Informatie gestuurd werken	226.392	-	-226.392	-
Totaal bestemmingsreserves	*1.626.541*	-	*-593.710*	*1.032.831*
Totaal generaal	**2.190.212**	**-**	**-593.710**	**1.596.502**

2021

Omschrijving	1-1-2021	Overige toevoeging	Onttrekking	31-12-2021
Algemene reserves				
Algemene reserve Veiligheidsregio	563.671	-	-	563.671
Totaal algemene reserves	*563.671*	-	-	*563.671*
Bestemmingsreserves				
Dekking kapitaallasten	509.028	-	-141.421	367.607
Reserve egalisatie kapitaallasten	500.000	-	-	500.000
Veranderende Omgeving	23.803	-	-23.803	-
Totaal bestemmingsreserves	*1.032.831*	-	*-165.224*	*867.607*
Totaal generaal	**1.596.502**	**-**	**-165.224**	**1.431.278**

2022

Omschrijving	1-1-2022	Overige toevoeging	Onttrekking	31-12-2022
Algemene reserves				
Algemene reserve Veiligheidsregio	563.671	-	-	563.671
Totaal algemene reserves	*563.671*	-	-	*563.671*
Bestemmingsreserves				
Dekking kapitaallasten	367.607	-	-131.944	235.663
Reserve egalisatie kapitaallasten	500.000	-	-	500.000
Totaal bestemmingsreserves	*867.607*	-	*-131.944*	*735.663*
Totaal generaal	**1.431.278**	**-**	**-131.944**	**1.299.334**

2023

Omschrijving	1-1-2023	Overige toevoeging	Onttrekking	31-12-2023
Algemene reserves				
Algemene reserve Veiligheidsregio	563.671	-	-	563.671
Totaal algemene reserves	*563.671*	-	-	*563.671*
Bestemmingsreserves				
Dekking kapitaallasten	235.663	-	-114.238	121.425
Reserve egalisatie kapitaallasten	500.000	-	-	500.000
Totaal bestemmingsreserves	*735.663*	-	*-114.238*	*621.425*
Totaal generaal	**1.299.334**	**-**	**-114.238**	**1.185.096**

Algemene reserve

Deze algemene reserve is bestemd voor de egalisatie van incidentele, niet voorziene, tegenvallers binnen de VRZHZ en voor het opvangen van risico's.

Bestemmingsreserves

Reserve dekking kapitaallasten

Op grond van de het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is deze reserve in 2004 in het leven geroepen. Investeringen die geheel of gedeeltelijk worden gefinancierd met reserves worden bruto geactiveerd. Het bedrag dat wordt gefinancierd uit een algemene reserve of een subsidie wordt in deze specifieke bestemmingsreserve geboekt. Jaarlijks wordt een bedrag aan afschrijving en rentelasten aan deze reserve onttrokken. Als het ware wordt de reserve over de gehele afschrijvingsduur van de investering verdeeld. Het rentepercentage bespaarde rente is gelijk aan het rentepercentage over de investering. Zo wordt voorkomen dat er budgettaire afwijkingen ontstaan.

Reserve egalisatie kapitaallasten

Uit deze reserve wordt het verschil tussen de werkelijke kapitaallasten en de begrote kapitaallasten gedekt. De begrote kapitaallasten zijn berekend op basis van de systematiek van de gemiddelde kapitaallasten.

Reserve Veranderende omgeving

Deze reserve is gevormd voor de dekking van capaciteits- en opleidingskosten a.g.v. het ontwikkelen naar en nieuwe rol en taakinvulling i.r.t. de Veranderende Omgeving (o.a. Omgevingswet).

Reserve Informatie-gestuurd werken

Deze reserve is gevormd voor de dekking van de kosten voor een projectleider, implementatiekosten (koppelingen met bestaande systemen en opleidingen) en het gegeven dat gedurende de duur van de implementatie sprake is van dubbele licenties (oude systemen kunnen pas weg als de nieuwe systemen draaien).

5.7 Verloop van voorzieningen

Hierna is een overzicht opgenomen van de voorzieningen die per 1 januari 2020 aanwezig zijn bij de VRZHZ. Vervolgens wordt hiervan het verwachte verloop in 2020-2023 gegeven.

2020

Omschrijving	1-1-2020	Toevoeging	Aanwending	31-12-2020
Onderhoud SB/Voertuigen	186.808	-	12.000-	174.808
Groot onderhoud blusboot	156.797	27.043	91.645-	92.195
Onderhoud VR-Gebouw	208.510	60.701	1.271-	267.940
Onderhoud gebouwen	734.246	438.439	89.536-	1.083.149
Vervanging Meubilair	149.082	44.411	-	193.493
Voorziening 3e WW-jaar	25.741	13.401	-	39.142
Voorziening frictiekosten nieuwe organisatie	1.325.098	-	634.908-	690.190
Totaal	**2.786.282**	**583.995**	**829.360-**	**2.540.917**

2021

Omschrijving	1-1-2021	Toevoeging	Aanwending	31-12-2021
Onderhoud SB/Voertuigen	174.808	-	12.000-	162.808
Groot onderhoud blusboot	92.195	27.043	25.531-	93.707
Onderhoud VR-Gebouw	267.940	60.701	-	328.641
Onderhoud gebouwen	1.083.149	438.439	159.197-	1.362.391
Vervanging Meubilair	193.493	44.411	-	237.904
Voorziening 3e WW-jaar	39.142	13.749	-	52.891
Voorziening frictiekosten nieuwe organisatie	690.190	-	296.213-	393.977
Totaal	**2.540.917**	**584.343**	**492.941-**	**2.632.319**

2022

Omschrijving	1-1-2022	Toevoeging	Aanwending	31-12-2022
Onderhoud SB/Voertuigen	162.808	-	12.000-	150.808
Groot onderhoud blusboot	93.707	27.043	25.531-	95.219
Onderhoud VR-Gebouw	328.641	60.701	14.212-	375.130
Onderhoud gebouwen	1.362.391	438.439	221.014-	1.579.816
Vervanging Meubilair	237.904	44.411	-	282.315
Voorziening 3e WW-jaar	52.891	14.134	-	67.025
Voorziening frictiekosten nieuwe organisatie	393.977	-	137.840-	256.137
Totaal	**2.632.319**	**584.728**	**410.597-**	**2.806.450**

2023

Omschrijving	1-1-2023	Toevoeging	Aanwending	31-12-2023
Onderhoud SB/Voertuigen	150.808	-	12.000-	138.808
Groot onderhoud blusboot	95.219	27.043	46.646-	75.616
Onderhoud VR-Gebouw	375.130	60.701	184-	435.647
Onderhoud gebouwen	1.579.816	438.439	250.397-	1.767.858
Vervanging Meubilair	282.315	44.411	-	326.726
Voorziening 3e WW-jaar	67.025	14.558	-	81.583
Voorziening frictiekosten nieuwe organisatie	256.137	-	37.229-	218.908
Totaal	**2.806.450**	**585.152**	**346.456-**	**3.045.146**

6 Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht van baten en lasten naar kostensoorten

Bedragen x €1.000	**Realisatie 2018**	**Raming na wijziging 2019**	**Raming 2020**
Lasten			
Salarissen en sociale lasten	24.935	25.716	26.465
Belastingen	253	259	259
Duurzame Goederen	14	3	3
Ingeleend personeel	1.529	554	561
Goederen en diensten	14.286	10.847	10.835
Rente	1.303	1.243	1.181
Mutaties voorzieningen	2.344	691	584
Afschrijvingen	3.786	4.504	4.504
Toegerekende reële/bespaarde rente	1.329	1.163	1.189
Overige verrekeningen	4.782	0	-160
Subtotaal lasten	**54.561**	**44.980**	**45.421**
Baten			
Uitgeleend personeel	694	709	460
Overige goederen en diensten	9.714	1.065	1.065
Inkomensoverdrachten - Rijk	7.277	5.951	5.505
Inkomensoverdrachten - Gemeenten	38.446	36.073	36.620
Rente	19	-	-
Toegerekende reële/bespaarde rente	1.322	1.163	1.189
Subtotaal baten	**57.472**	**44.961**	**44.839**
GEREALISEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN	**2.911**	**-20**	**-582**
Toevoegingen aan reserves	-745	-4	-7
Onttrekkingen aan reserves	2.232	139	594
GEREALISEERD RESULTAAT	**4.398**	**115**	**5**

Toelichting:
Als gevolg van de herstructurering per 01-09-2019 is de organisatie-inrichting gewijzigd. Om die reden is het niet mogelijk vergelijkende cijfers op productgroep-niveau te presenteren.

Bijlage 2: Programmaplan met overzicht van baten en lasten

Concern	Baten	Lasten	Saldo
Programma veiligheid	43.378	29.890	13.487
Algemene dekkingsmiddelen	1.189	1.181	8
Kosten overhead	272	14.320	-14.047
Vennootschapsbelasting	-	20	-20
Onvoorzien	-	10	-10
Saldo van baten en lasten	**44.839**	**45.421**	**-582**
Mutaties reserves	594	7	587
Resultaat	**45.433**	**45.428**	**5**

Bijlage 3: Overzicht van baten en lasten naar taakveldindeling

Taakveld	Baten	Lasten	Saldo
0. Bestuur en ondersteuning			
0.4 - Overhead	272	14.320	-14.047
0.5 - Treasury	1.189	1.181	8
0.8 - Overige baten en lasten	41.305	4.260	37.045
0.9 - Vennootschapsbelasting	-	20	-20
0.10 - Mutaties reserves	594	7	587
0.11 - Resultaat van de rekening baten / lasten	-5	-	-5
1. Veiligheid			
1.1 - Crisisbeheersing en brandweer	2.072	25.640	-23.568
Totaal	**45.428**	**45.428**	**0**

Bijlage 4: Verplichte beleidsindicatoren

De door het BBV voorgeschreven beleidsindicatoren die relevant zijn voor de VRZHZ treft u hieronder en behoren allen tot taakveld 0. " Bestuur en ondersteuning".

0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	0,61 fte*
0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	0,58 fte*
0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	€ 92,37
0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	2,08%
0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	30,52%

*exclusief vrijwilligers.

Bijlage 5: Geprognosticeerde balans

In onderstaande tabel is conform artikel 20 lid 1 sub b een geprognosticeerde begin- en eindbalans opgenomen van het begrotingsjaar die tenminste de posten bevat om het EMU-saldo te kunnen berekenen.

Begrotingsjaar T	**2020**						
	T-2	**T-1**	**T**	**T+1**	**T+2**	**T+3**	
Activa	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**31-12-2023**	
(im) Materiële vaste activa	62.059	61.891	62.191	58.205	51.723	49.918	
Financiële vaste activa: Kapitaalvers	18	18	18	18	18	18	
Financiële vaste activa: Leningen	1.100	850	600	480	360	240	
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar							+
Totaal Vaste Activa	**63.177**	**62.759**	**62.809**	**58.703**	**52.101**	**50.176**	
Voorraden: Onderhanden werk & Overige grond- en hulpstoffen	37	36	38	37	37	37	
Voorraden: Gereed product en handelsgoederen & Uitzettingen <1 jaar	5.477	3.087	3.256	3.940	3.428	3.541	+
Liquide middelen	303	242	248	264	252	255	
Overlopende activa							+
Totaal Vlottende Activa	**5.817**	**3.365**	**3.542**	**4.241**	**3.716**	**3.833**	
Totaal Activa	**68.994**	**66.124**	**66.350**	**62.944**	**55.817**	**54.009**	
Passiva	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**31-12-2023**	
Eigen vermogen	8.364	2.190	1.597	1.431	1.299	1.185	
Voorzieningen	3.176	4.237	5.262	5.946	6.396	6.709	
Vaste schuld	48.703	46.337	43.908	41.417	38.860	37.099	+
Totaal Vaste Passiva	**60.242**	**52.764**	**50.767**	**48.794**	**46.555**	**44.993**	
Vlottende schuld	8.751	13.360	15.583	14.150	9.263	9.016	
Overlopende passiva							+
Totaal Vlottende Passiva	**8.751**	**13.360**	**15.583**	**14.150**	**9.263**	**9.016**	
Totaal Passiva	**68.994**	**66.124**	**66.350**	**62.944**	**55.817**	**54.009**	

Bijlage 6: Risico's

1. Langdurige calamiteit				
Omschrijving	Een langdurige calamiteit vergt langdurige inzet van de crisisorganisatie. Inzet van medewerkers van partners in de crisisorganisatie VRZHZ wordt vergoed. Daarnaast vergt een dergelijke calamiteit gelet op de maatschappelijke impact en de noodzaak tot zorgvuldige evaluatie, waaronder het begeleiden van onderzoeksactiviteiten door inspecties en de Onderzoeksraad, externe ondersteuning en inzet van mensen en middelen. De ervaring met o.a. het incident Chemie-Pack is aanleiding voor dit risico en is structureel onderdeel van de Risicoparagraaf.			
Beheersingsmaatregel	Geen beheersingsmaatregel mogelijk. Dekking vindt plaats uit algemene reserve.			
Inschatting financiële gevolgen	**Kans (%)**	**Risicoprofiel**	**Structureel/ Incidenteel**	**Benodigd weerstandsvermogen**
€ 500.000	33%	Hoog (20%)	Incidenteel	€ 33.000

2. Garantstelling en risico's leningen oefenterrein				
Omschrijving	De VRZHZ staat garant voor de lening die de ZHZ Investerings B.V. (per 8 januari 2016 Spinel Veiligheidscentrum B.V.) in 2006 heeft afgesloten bij de BNG. De lening (met een totaalwaarde van €6,9 mln. en een stand per 31 december 2018 van €1,15 mln.) is aangetrokken voor de bouw van een multidisciplinair opleidings- en oefenterrein op het industrieterrein Dordtse Kil III in Dordrecht. Daarnaast heeft de VRZHZ 2 leningen afgesloten voor Spinel met een stand per 31 december 2018 van €840.000 respectievelijk €260.000, totaal €1.100.000. In 2016 is door Spinel Veiligheidscentrum B.V. een nieuwe lening aangetrokken om de liquiditeitspositie te verbeteren voor een bedrag van €957.000 waarvoor VRZHZ garant staat. Het openstaande bedrag ultimo 2018 bedraagt €446.758. De totale risicowaarde bedraagt per 31 december 2018: €2,67 mln. Het financieel risico is gelegen in het maken van aanspraak van BNG Bank op de garantstelling van de VRZHZ in de lening aan Spinel Veiligheidscentrum B.V. Mede gezien de nauwe (bestuurlijke) relatie tussen de B.V. en de VRZHZ is het voor de VRZHZ mogelijk tijdig in te grijpen bij mogelijke financiële risico's in de bedrijfsvoering. Daarnaast is door de positieve exploitatieresultaten over 2017 en 2018, de verbeterde liquiditeitspositie en de punctualiteit van betaling door Spinel het risico naar beneden bijgesteld.			
Beheersingsmaatregel	De VRZHZ heeft de volgende beheersmaatregelen getroffen: 1. dienstverleningsovereenkomst gesloten tussen Spinel Veiligheidscentrum B.V. en de VRZHZ voor uitvoering van de bedrijfsvoeringstaken, waaronder financieel advies en treasurybeheer; 2. regulier management- en directieoverleg is gepland, met een vaste agenda met daarop minimaal de operationele en financiële prestaties en forecast, ter voorbereiding op de vergaderingen van de Raad van Commissarissen.			
Inschatting financiële gevolgen	**Kans (%)**	**Risicoprofiel**	**Structureel/ Incidenteel**	**Benodigd weerstandsvermogen**
€ 2.670.000	5%	Hoog (20%)	Incidenteel	€ 26.700

3. Opkomsttijden / operationele dekking				
Omschrijving	De regio Zuid-Holland Zuid maakt gebruik van de mogelijkheid om gemotiveerd af te wijken van de genoemde opkomsttijden in de Wet Veiligheidsregio's. Het risico is dat niet voldaan wordt aan het gestelde rondom het bestuurlijk gemotiveerd afwijken. Met name in de dagsituatie staat de operationele dekking onder druk bij een aantal posten waardoor niet voldaan wordt aan de opkomsttijden. Beide situaties zouden kunnen leiden tot eventuele schadeclaims.			
Beheersingsmaatregel	• Bestuurlijke en ambtelijke beïnvloeding; • Opleiding en werving van personeel; • Werken met kleinere bezetting; • Aangepaste alarmering en uitrukprocedures.			
Inschatting financiële gevolgen	**Kans (%)**	**Risicoprofiel**	**Structureel/ Incidenteel**	**Benodigd weerstandsvermogen**
€2.000.000	5%	Midden (10%)	Structureel	€ 40.000

4. Uitval ICT				
Omschrijving	De uitval van middelen en in het bijzonder verbindingen en ICT tijdens een crisis. In de regionale risicoplannen staat uitval van verbindingen als een risico genoemd. De VRZHZ kan op dat moment zowel getroffene als crisisbestrijder zijn. Dat kan bijvoorbeeld als het VRZHZ gebouw in het gebied van een crisis staat of als onze eigen verbindingen falen. Op dat moment valt de VRZHZ terug op haar partners en eventueel op uitwijkmogelijkheden.			
Beheersingsmaatregel	Afspraken maken en beheren met partners en leveranciers op het vlak van uitwijkmogelijkheden.			
Inschatting financiële gevolgen	**Kans (%)**	**Risicoprofiel**	**Structureel/ Incidenteel**	**Benodigd weerstandsvermogen**
€ 100.000	25%	Hoog (20%)	Incidenteel	€ 5.000

5. Centrale werkplaatsen				
Omschrijving	In 2018 zijn de vier ademluchtwerkplaatsen overgegaan naar één centrale werkplaats. De reden hiervoor is dat verwacht wordt dat dit efficiencyvoordelen met zich meebrengt. Echter brengt dit wel een risico met zich mee. Het hebben van één werkplaats zorgt voor kwetsbaarheid in de continuïteit van de werkzaamheden. Er is een kans dat er brand uitbreekt in de werkplaats of een ander incident waardoor er niet gewerkt kan worden op de werkplaats. Uiteraard moeten de werkzaamheden van de werkplaats door blijven gaan om het primaire brandweerproces draaiende te houden. Mocht dit risico zich voor doen dan moet er voor maximaal 3 maanden uitgeweken worden naar een externe organisatie om de werkzaamheden van de centrale werkplaats over te nemen.			
Beheersingsmaatregel	Beheersingsmaatregel: Het is een vanzelfsprekendheid dat er goede preventieve brandveiligheidsmaatregelen genomen worden op de werkplaats. Er wordt een mobiele ademluchtwerkplaats (onderdeel van het grootschalig brandweeroptreden) aangeschaft. Deze beheersingsmaatregel dekt het risico voor een groot deel af.			
Inschatting financiële gevolgen	**Kans (%)**	**Risicoprofiel**	**Structureel/ Incidenteel**	**Benodigd weerstandsvermogen**
€ 275.000	5%	Hoog (20%)	Incidenteel	€ 2.750

6. Infrastructurele werkzaamheden				
Omschrijving	De grootste onderhoudsopgave van Rijkswaterstaat genaamd 'Vernieuwen, verjongen, verduurzamen', vindt plaats met daarbij omvangrijke infrastructurele werkzaamheden in de regio. Dit project behelst de renovatie en vervanging van bruggen, tunnels en wegen in en om onze regio. Deze infrastructurele werkzaamheden zullen grote consequenties hebben op onder meer de bereikbaarheid, incidentmanagement en (alternatieve) routering van gevaarlijke stoffen in en rond onze regio. Als gevolg van de infrastructurele werkzaamheden zullen zich nieuwe en binnenstedelijke routes voor het transport van gevaarlijke stoffen vormen en zullen er omvangrijke verkeerscongesties ontstaan. Zo vinden er in 2019 en 2020 omvangrijke werkzaamheden plaats aan de A16 en N3, die mogelijk ook de verkeerstromen op de A15 en N217 raken. Er wordt bekeken wat dit betekent voor de mono- en multipreparatie, planvorming en repressieve inzet. Om de gemaakte bestuurlijke afspraken op het vlak van de referentietijden ZHZ te kunnen waarborgen treft de VRZHZ operationele maatregelen. De werkzaamheden overstijgen het niveau van de reguliere beleidstaak en brengen extra kosten met zich mee. De operationele risico's worden op deze manier afgedekt. Resteert het financiële risico. Dit wordt enerzijds in gesprek met Rijkswaterstaat benoemd en anderzijds wordt dit via onze P&C-cyclus gemonitord en geadresseerd.			
Beheersingsmaatregel	• Aanhaken aan de voorkant en samen met de andere hulpdiensten en gemeenten bij de afstemming met Rijkswaterstaat. • Adresseren gevolgen in de mono- en multipreparatie, planvorming en repressieve inzet. • Opnemen operationele risico's in het Regionaal Risicoprofiel. • Monitoring financieel risico via de P&C-cyclus en in afstemming met Rijkswaterstaat.			
Inschatting financiële gevolgen	**Kans (%)**	**Risicoprofiel**	**Structureel/ Incidenteel**	**Benodigd weerstandsvermogen**
€200.000	50%	Hoog (20%)	Incidenteel	€20.000

7. Wet normalisering rechtspositie ambtenaren				
Omschrijving	Naar verwachting wordt met ingang van 2021 de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (hierna: Wnra) van kracht voor brandweerpersoneel. Deze wet zorgt ervoor dat ambtenaren zoveel mogelijk dezelfde arbeidsrechtelijke positie krijgen als werknemers in het bedrijfsleven en op grond van een arbeidsovereenkomst werkzaam zijn. De loonkosten kunnen hierdoor stijgen en de Wnra kan leiden tot (gedeeltelijke of volledig) einde van vrijwillige brandweer. Om die reden vindt op landelijk niveau overleg plaats over de gevolgen en implementatie van deze wet. Hierbij wordt samen met andere veiligheidsregio's op verschillende niveaus overlegd. Zo wordt onder meer in overleg met het Ministerie van BZK en V en J gekeken naar aanpassingen die passen binnen het Europees stelsel. Vanwege het onzekere karakter laat dit risico zich op dit moment moeilijk inschatten en kwantificeren. Wel wil de VRZHZ dit risico benoemen in haar risicoparagraaf door het op te nemen in haar risicoparagraaf. Een kwantificering volgt later.			
Beheersingsmaatregel	• Bestuurlijke en ambtelijke beïnvloeding. • Aanhaking in overleggen, zowel regionaal als landelijk			
Inschatting financiële gevolgen	**Kans (%)**	**Risicoprofiel**	**Structureel/ Incidenteel**	**Benodigd weerstandsvermogen**
pm	50%	Midden (10%)	Structureel	pm